

כתרי תורה

לק"י. פרשת ואלה המשפטים ה'תשפ"ב ב'של"ג. גליון צ'
הגות והלכה בפרשת השבוע במשנת רבותינו גאוני תימן זיע"א

אין לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה • הערות והארות יתקבלו בברכה בטלפון 0504139964 או במייל avish964@gmail.com

לע"ג ידיד ורע אשר שמחת התורה שבלבו ועל פניו האירה כל סביבותיו, וזה להרביץ תורה ולהעמיד בתי מדרשות לשקירתה הרב רפאל אליהו אליעזר זצ"ל בבלחט"א הרב צבי בלאט שליט"א • דודי הרב אברהם ב"ר דוד בריחי זצ"ל, הרב משה ב"ר שלום צאלה זצ"ל, הרב אלעזר עוזרי זצ"ל בן יבלחט"א רבי אברהם, הרב זכריה ב"ר יוסף נהסי זצ"ל, הרב ישראל ב"ר יהודה זצ"ל, מרת אורית ב"ר מנחם שרעבי ע"ה, מרת אסתר ב"ר יחיא גרשי ע"ה ומרת יהודית ב"ר יוסף שרעבי ע"ה • ולכות הרב אברהם ב"ר שלמה שליט"א, הרב אהרן ב"ר יוסף שליט"א, הרב רפאל אריה בן יחיא שליט"א ומיכל ב"ר ישי תחי' לרפ"ש במהרה בתוך שאר חולי ישראל, אכ"ר.

כתר מלכות - מאן מלכי רבנן
רבי שלום ב"ר יחיא זכריה זלה"ה
דין ומר"צ בבידא - כ"ח שבט תשי"ט
רבי אהרן ב"ר שלום הכהן זלה"ה
ראש ישיבת בית שרעבי בצנעא - ל' שבט תרצ"ד
רבי עזרי ב"ר יוסף עמרני זלה"ה
רב קהילת ארח לחיים, ק"ס - א' אדר א' תשע"ט
רבי שמעון ב"ר יחיא מעברי זלה"ה
מחכמי ק"ק תימן בירושלם - ב' אדר א' תשמ"ד
רבי שלום ב"ר אהרן הלוי נהארי זלה"ה
רב מושב צוריאל - ג' אדר א' תשנ"ב

כתר של"א"ש

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כ"א, א). **איתא במדרש הגדול**, דבר אחר זהו שאמר הכתוב בארח צדקה אהלך בתוך נתיבות משפט (משלי ח, כ). בארח צדקה אהלך, אמרה תורה, באיזה שביל אני מצויה, בדרכן של עושי מצוות. בתוך נתיבות משפט, אמר ר' חונא [משל] לסקופטיא (פי' מרכבתה, פמלייתה) שלמטרונא אחת שהיא עוברת בשוק והכל משמטין (פי' שולפים) סייף וזיין מלפניה ומלאחריה. כך היא התורה, דינים מלפניה ודינים מלאחריה. דינים מלפניה, שם לו חק ומשפט (לעיל ט"ו, כ"ה) ודינים מאחריה ואלה המשפטים ע"כ. **דהיינו עשרת הדיברות שניתנו בפרשת יתרו** נאמרו דינים לפניהם ולאחריהם. **ומקורו מפסיקתא** (בחדש השלישי אות ח). **ובדומה לזה בשמות רבה** (פ"ל, ג) ושם הלשון בדרכם של עושי מצוות וע"ש במהרז"ו ובעץ יוסף. ועוד שם דרשו דינים לפניה מפסוק ושפטו את העם בכל עת (לעיל י"ח, כ"ב).

יש להבין מה באו לרמוז בזה שנאמרו דינים לפניה ולאחריה, ועוד מה שייכות זה לתחילת הפסוק, בארח צדקה אהלך, שעניינו עשיית המצות. **ונראה לבאר ע"פ מה שכתב רבינו סעדיה אלדמארי זלה"ה במדרש הביאור**, מכאן אמרו חכמים, ניתנה תורה מתוך הדינים. והוסף (מתורגם מל"ע) כי הדינים הם המידותיות, ולא יתקיימו ההגיוניות כי אם במידותיות, ע"כ. **ביאור דבריו**, כי אלו העוסקים רק בהגיון התורה ורעיונה, ואינם מורידים אותה לחיי המעשה, לא תתקיים בידם. וכבר אמרו חז"ל (קידושין מ, ב) גדול תלמוד, שמביא לידי מעשה.

מענה יש לומר דוהי כוונת המדרש אמרה תורה אני מצויה בדרכן של עושי מצוות, כי הלומד שלא ע"מ לקיים לא תתקיים התורה בידו, כי אינה רעיון והגיון עלמא אלא תורת חיים. וזהו שמסיים הפסוק בתוך נתיבות משפט, דהיינו שלפני ולאחרי עשרת הדיברות שניתנו מסיני הוזכר ענין משפטי התורה, כי המשפט שהוא דקדוק הדין הוא המקיים את התורה כמו כלי הזין המגינים על המטרוניתה בעודה בשוק. **אף אנו הנמצאים בעולם הסוער**, אין לנו הגנה ושמירה אלא עשיית המצוות ודקדוק ההלכה, והם יקיימו בידנו את תורת ה'.

אכ"ר. שבת שלום

כתר ההלכה

הגאון הרב נתנאל עומסי שליט"א - מרבני בית ההוראה 'פעולת צדיק' לעילוי נשמת אביו רבי יחיא ב"ר יצחק עומסי זלה"ה - נלב"ע כ"ז אלול התש"פ **המברך על הפת ודיבר קודם שבלע**

א] מעשה באדם שבירך ברכת המוציא והכניס חתיכת פת לפיו, וקודם שבלע נשאל מחברו מעניין הלכות הסעודה והשיב לו. אך מיד עלה חשש בלבו שמא אסור היה לו לדבר עד אחר הבליעה, מה דינו. **תשובה**: אכן יש שכתבו שאם שח קודם שבלע, צריך לחזור ולברך ברכת המוציא שהרי מטעמת אינה צריכה ברכה (אליה רבה סי' קס"ז, שו"ע הגר"ז שם ס"ט ועוד. מג"א בס"ט ט"ז אך הוא נשאר בצ"ע). מאידך רבים חלקו עליהם ולדעתם אין לחזור ולברך, כי בדיעבד הלעיסה נחשבת תחילת אכילה, משא"כ מטעמת שאינו מתכוון לאכול רק לטעום (שער הציון שם אות ל, כה"ח ס"ק מ"ה, בן אש חי פרשת אמור סעיף י"ד, ערוך השולחן סעיף י"ג ועוד). והשת"ז (ס"ק כ"ב) ציין כאן לדברי מרן השו"ע (בסוף סימן ר"ט) שהטעם אינו צריך לברך, משמע שסובר שרק בליעה נחשבת אכילה, אך כיון שהשת"ז לא כתב במפורש שמי ששח קודם שבלע צריך לברך, נראה שהשאיר את הדבר בספק (וייר שם וכמהג"א הנ"ל). מאידך מהרי"ץ (פוע"צ ח"ג סי' ס"ו) אף שהביא את מחלוקת הפוסקים בזה, העלה בסוף התשובה את סברת האומרים שמשכנסים את הפת לפיו מותר לדבר, אף שלא נהנה החיך עדיין (והיא דעת שו"ת הלק"ט ח"ב סי' ל"ג). אמנם כבר כתב מרן הגר"י רצאבי שליט"א (פסקי מהרי"ץ ברכות בבארות יצחק ס"ק י"ח) שהעיקר לדון בזה סב"ל ואין להוכיח מסיום תשובת מהרי"ץ זו, שהרי לא הכריע בזה (עיין שושנת המלך שם ודלא כהגהת הרש"יה). **ולכן הורה מרן שליט"א** (שע"ה ח"א סי' כ"ח ס"ח) דלכתחילה אין לשוח אף בדברי תורה קודם שיבלע **ובע"פ הוסיף**, כי אם שומע ברכה מפי חברו, ירהרר ענית האמן בלבו. והרוצה להדר ימתין עד שיבלע כזית מן הפת, והטעם, כיון שאין חיוב נטילה באוכל פת פחות מכזית, לכן ראוי שמיד תחול הנטילה על אכילת הכזית (וכמ"ש באשל אברהם מבוטשאטש, הביאו המש"ב שם ס"ק ל"ד). ואם שח קודם שבלע, יחזור ויהרהר את ברכת המוציא בלבו.

העולה למפטיר אימתי יברך ברכת הגומל

ב] מעשה באדם שנצרך לברך ברכת הגומל להודות לה' על רפואתו וקנה לשם כך את המפטיר. והנה כשסיים את קריאת המפטיר, בירך על התורה ותיכף פתח בברכת הגומל, לפני ברכות ההפטרה. ובאו וטענו לעומתו שלא היה לו להפסיק בין קריאת התורה להפטרה שהרי תקנו חז"ל שהקורא הפטרה יקרא תחילה בתורה משום כבוד תורה (מגילה כג). וכמו שכתב מהרי"ץ על אמירת פסוקי 'מה רב טובך' שאין להפסיק בהם לפני ברכות ההפטרה (ע"ה דף קל"ט ע"א). אלא שהלה טען לעומתם, שהעיקר הוא שפסוקי מה רב טובך אינם הפסק וכן יש בקהילותינו הנהוגים לאמרם קודם ההפטרה (עיין שע"ה ח"ב סי' ס' סעי' י"ח). ועתה באו בשאלה כיצד היה ראוי לעשות. **תשובה**: נראה דמה שיש לדון בזה הוא, האם יש עניין שברכת הגומל תהיה סמוכה לעלייה לתורה, וממילא אין כאן הפסק. והנה בטעם הסמכת ברכת הגומל לעלייה לתורה, נאמרו כמה טעמים, י"א לפי שאז יש ודאי עשרה (שו"ע סי' ר"ט ס"ג) וי"א כדי לקיים מצוה בזמן הודאה על הנס (הרא"ה פקודת הלויים עמ' קע"ז), אך לפי"ז טעמים אלו, אין מוכרח יכול לברך אף אחר ההפטרה, שאף אז יש עשרה וכן שההפטרה גם היא מצוה. ורק לפי הטעם שכתבו שהעלייה לספר תורה היא במקום זבח תודה, לקיים ויזבחו זבחי תודה ויספרו, דהיינו ברכת הגומל (שו"ת חת"ס או"ח סי' נ"א), יש עניין לעשות כן מיד אחר שעלה. **ולמעשה נחלקו האחרונים בדין העולה למפטיר אימתי יברך**, י"א שיברך לפני ברכות ההפטרה כשהספר עודנו פתוח (מהר"ח פלאגי רות חיים סי' קמ"ד סק"ג, הגר"ש דבליצקי הובא בספר תורת חיים עמ' ע"ט) וי"א שאין להפסיק בין קריאת התורה להפטרה שאין כאן מקומה (חזון עובדיה ברכות עמ' שמי"ג). **ומרן הגר"י רצאבי שליט"א אמר לי**, דאף שאין הכרח לברך ברכת הגומל דווקא אחר קריאת התורה, מ"מ כיון שרגילים לברך אז, מסתברא שאין קפידא אם יברכנה כרגיל מיד אחר קריאת התורה ולכן אין לחוש להפסק אף לדעת מהרי"ץ.

האם מותר לסחוט לימונים של שביעית

ג] נחלקו אחרוני זמננו האם מותר לסחוט לימונים הקדושים בקדושת שביעית [לשתייה או ליתנם ע"ג אוכלו]. וסברת המתירים היא שדרכו בכך, ולא עוד אלא שבלא סחיטה אינו נאכל כמות שהוא והמיץ שלו עיקר מבשר הפרי עצמו (חזו"א שביעית סי' כ"ה ס"ק ל"ב, חוט שני עמ' ר"ס, ילק"י שביעית עמ' תט"ז). ודעת האוסרים (אור לציון שביעית עמ' ל"ז) כיון שמיץ הלימון נחשב זיעה בעלמא ולא עיקר הפרי, אף שאין משתנית ברכתו בשל כך [שהרי ברכת הלימון החמוץ, שהכל נהיה בדברו. ואם הוא חמוץ ביותר אין מברכים עליו מפני שמוצק, עיין כה"ח סי' ר"ד ס"ק כ"ד]. **ודעת מרן הגר"י רצאבי שליט"א** כסברת המתירים (שנת השבע פרק י"ג סעי' ח'). ומ"מ נראה פשוט, כי בשר הפרי הנשאר אחר הסחיטה, אסור להפסידו ויש להניחו בפח שמיטה.

סדר לימוד התורה לתלמידים במשנת רבותינו

ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם (כ"א, א)

חייב הרב ללמדם ההלכה ולשנותה להם

א] איתא במסכת עירובין (נד, ב) אמר רבי עקיבא, מנין שחייב אדם לשנות לתלמידו עד שילמדנו, שנאמר ולמדה את בני ישראל (דברים ל"א, י"ט). וכתב מהרש"א בח"א, דר"ע פליג אדרבי אליעזר שאמר שם בבביתא, חייב אדם לשנות לתלמידו ארבעה פעמים, קל וחומר מאהרן ששמע מפי משה ששמע מפי הגבורה (ואח"כ שמע עוד שלש פעמים, כששנה משה לבניו של אהרן, לזקנים ולכל ישראל) והוצרך לארבע פעמים, הדיוט משומע מפי הדיוט על אחת כמה וכמה. ואמר ר"ע דזהו לשמוע מפי הגבורה אבל אדם לתלמידו חייב אפילו עד מאה פעמים. והוסיף מהרש"א דבמכילתא (ריש פרשת משפטים) נראה דלא פליג ר"ע אדר"א, דהכי איתא שם, ר"ע אומר ואלה המשפטים למה נאמר (ע"י בסמוך ביאור התמיהה), לפי שהוא אומר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם, אין לי אלא פעם אחת, מנין שנה ושלוש ורבע עד שילמדו, תלמוד לומר ולמדה את בני ישראל ע"כ. משמע דגם לר"ע סגי בד' פעמים (אם ילמדם גם טעמו של דבר וכדלקמן).

ועוד הוסיף ר"ע, ומנין עד שתהא סדורה בפיהם, פ"י מהרש"א, שתהא שגורה בפיו, כאילו מה שלמד מונח ומושם בפיו ואינו צריך שיוכרונו מתוך הספר, שנאמר שימה בפיהם (שם). ובמכילתא גרסינן, יכול למדין ולא שונין. והוא הוא, כי השינון הוא המביא לידי כך שתהא משנתו שגורה בפיו.

מפרשתנו נלמד שצריך ללמדם טעם ההלכה

ב] ומנין שחייב להראות לו פנים, פירש"י, ללמדו לתת טעם בדבריו בכל אשר יוכל, ולא יאמר כך שמעת, הבן אתה הטעם מעצמך. וכ"כ רבינו חננאל, להראות לו פנים כדי שיבא בליבו.

שנאמר ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם, פירש"י ולא כתיב אשר תלמדם (ע"י ברא"ם כאן), צריך אתה לסדר ולשוש לפניכם טעם המיישב תלמודם. וכתב מהרש"א דעוד י"ל דדריש ממילת לפניכם, שהוא לשון פנים. ובמכילתא איתא תלמוד לומר ואלה המשפטים וגו', ערכם לפניכם כשלחן ערוך, כענין שנאמר אתה הראית לדעת (דברים ד' ל"ה), וכתב הנצי"ב בביאורו למכילתא, כי בענין האהות שעל זה היה עיקר מעמד הדיברות, הראם הקב"ה לדעת בבירור גמור שלא יסתפק עוד בזה מאומה. וזהו הלימוד גם בוא"ז דואלה המשפטים, מה הראשונין במעמד הר סיני היו בבירור אף את אלה המשפטים תשים לפניכם בבירור גמור.]

ויש להעיר דלשון המכילתא בדברי ר"ע, ואלה המשפטים למה נאמר, ומשמע שתמה ר"ע על תחילת הפסוק, וכ"כ הנצי"ב מדוע הקדים לומר שהם 'משפטים', ובמה נתייחדו המשפטים משאר פרשיות שבתורה. ולבסוף ביאר, דקמ"ל דדוקא בהלכות אלו מחמת קושי העיון וקושי הדבר לדמות העניינים להדדי בניני ממונות, כדאיתא בשלהי ב"ב (קעה, ב) שהם כמעין הנובע עכת"ד.

וצ"ע דהרי בתחילה דרש ר"ע ענין השינון שתהא סדורה בפיהם, מקרא דשימה בפיהם ופסוק זה מדבר על כלל התורה, ולא הזכיר שהדרשה שמביא אח"כ היא 'ערכם לפניכם כשלחן ערוך' היא דווקא במשפטים. ועוד דבבביתא המובאת בגמרא דרש ר"ע דרשה זו דתשים לפניכם על כל רב המלמד לתלמידיו. ובאמת במדרש הגדול איתא, רבי עקיבא אומר, אשר תשים לפניכם למה נאמר. וע"ז מסיק 'ערכם לפניכם כשלחן ערוך'. אכן גם את דברי המכילתא אפשר לפרש כך, דהזכיר את תחילת הפסוק אך כוונתו לסיפא דקרא, וכאילו נכתב שם וגו'.

ג] ודרשה זו הביא רש"י רש"י כאן הביא בנוסח שונה, אמר לו הקב"ה למשה, לא תעלה על דעתך לומר, אשנה להם הפרק וההלכה ב' או ג' פעמים (לא נזכר כאן אפילו ענין ד' פעמים, ודלא כמהרש"א. אבש"ר) עד שתהא סדורה להם כמשנתה, ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפניכם, כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם.

לימוד לתלמידים וכן ללומד עצמו

ד] וכן פסק הרמב"ם (פ"ד מת"ת ה"ד) הרב שלמד ולא הבינו התלמידים, לא יכעוס עליהם וירגז (ומקור לזה ציין הגר"א מפ"ב דאבות מ"ה, ולא הקפדן מלמד. וע"י בן יד. א"כ ניכר לו שאינם מבינים מחמת רפיונם והתרשלותם, כ"כ בהלכה ה'. אבש"ר).

אלא חוזר ושונה הדבר אפילו כמה פעמים, עד שיבינו עומק ההלכה ע"כ. והיינו כמסקנת ר"ע שצריך להראות להם פנים ולהבינם טעם ההלכה, ואז יגיעו להבנת עומק ההלכה.

ויש להוסיף, כי מוהר"ר יחיא צ'הארי זלה"ה בצידה לדרך כאן דרש ענין זה גם בלומד בפני עצמו, וז"ל, אני החושק בזה הספר, נראה לי טעם הפסוק כולו נוטריקון, וראיתי לכתבו פה שלא אשכחנו, ואם אתה לומד הלכה, הוי משלשל שמועה פירוש טעמה יוצא מהכתב, אם שמשנתה רבך, תשמור שאלה יוצאה מפיו, למוד פעמיים נצחיים (פ"י אם תרגיל עצמך תמיד לחזור על תלמודך. אבש"ר) יוציא הלכה מרווחת ע"כ. הרי שדרש גם ענין בירור טעם ההלכה ומקורה, וגם ענין השינון.

ביאור כוונת אונקלוס

ה] והנה אונקלוס ז"ל אין דינאי דתסדר קדמיהון, ואין לתמוה מדוע שינה כאן אונקלוס מהרגיל אצלו לתרגם תיבת תשים 'תשווי' (ע"י בראשית ו', ט"ז. מ"ד, ב'. דברים כב, ה), שהרי דברי התורה אינם חפץ שמניחים אותו ממש, ועל כרחך שהכוונה היא להגישו ולסדרו, דהיינו לומר אותם לבני ישראל. וכמו שתרגם גם את פסוק וזאת התורה אשר שם משה (דברים ד' מ"ד), דסדר משה. וכן תרגם רס"ג תיבת תשים 'תתלוהא' וכן תרגם פסוק אשר שם, 'תלאהא', וביאר מוה"ר עמרם קורח זלה"ה בנוה שלום, דהיינו תקרא בפה, ובתרגום אונקלוס.

ובמרפא לשון כאן, תמה על לשון אונקלוס והלא פירש רש"י דאמר לו הקב"ה למשה אל תעלה על דעתך, לשנות ההלכה עד שתהא סדורה להם כמשנתה ודי בכך, אלא תשים לפניכם ההלכה בטעמיה ופירושיה, כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם.

וביאר דכך היתה מצוה על משה רבינו ע"ה, לסדר לישראל הדינים בסדר קבוע ומשנה ידועה בהלכות ופרקים, וגם להבינם טעמי הדינים כשלחן הערוך. כי הגירסא והסברא הם ב' עמודים המעמידים תורה שבע"פ. ושני ענינים אלו רמוזים בפסוק זה, כי פשט הלשון אכן הוא שיסדר לפניכם הדינים, וזהו לימוד המשנה. ומהדרשה 'אשר תשים לפניכם' למדו שצריך להבינם טעמו של דבר כשלחן הערוך ומושם לפני האדם לאכול, וזהו הפלפול והדקדוק הנקרא גמרא, ואונקלוס פירש פשט הכתוב.

ו] והנה דבריו יאותו לבאר פירוש רש"י, דהס"ד שמשא אכן נשארה גם למסקנא אלא שהוסיף הקב"ה להורותו שיבינם טעמי הדינים. אבל בגמרא ובמכילתא, מבואר דענין סידור ההלכה בפיהם נלמד מ'שימה בפיהם' וא"כ א"א לפרש שבא הכתוב ללמדנו כאן ענין הגירסא וסידור המשנה. וצ"ע.

ונראה לבאר באופן אחר, כי הנה לשון המכילתא, יכול שונין ולא יודעין, תלמוד לומר ואלה המשפטים וגו' ערכם לפניכם כשלחן ערוך ע"כ. ויש להבין כי מתחילה שאל שמא יסתפק הרב במה ששנה הדבר לתלמידיו, אע"פ שאינם יודעים וזוכרים, ועל זה אמר שיסדר לפניכם כשלחן ערוך, ומי גילה לנו שע"י שיסדר לפניכם כשלחן ערוך כבר ידעו ויזכרו ההלכה. אלא כוונת המכילתא, יכול שונין ולא יודעין היינו ואינן מבינים את עומקה של הלכה, תלמוד לומר וכו' וכאן מתבאר כי כאשר יסדר להם כשלחן ערוך יבינו וידעו את ההלכה. נמצא, כי סידור הדברים היא חלק מהבנתם, והדבר מובן לכל לומד, כי כשידע אל נכון מה מקור ההלכה, מאין הוצאה ומה טעמיה, מה קדם למה, יהיו הדברים מובנים ומתיישבים על ליבו.

וכן מבואר בלשון מדה"ג ומנין שחייב להראות לו פנים בה ת"ל ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם, ערכם לפניכם כשלחן ערוך ע"כ. הרי שכשיערוך לפניכם ההלכה, הוא מראה להם פנים בה, דהיינו שמבינם טעמיה. וכן מצאתי בפירוש רבינו מיוחס, תסדרם לפניכם כשלחן ערוך, כדי שיהו מבינים בהם ע"כ. הרי שהסדר הוא המביאם להבנת העניין.

מעתה יש לחלק בין שתהא סדורה בפיהם, לבין לסדר לפניכם. כי בתחילה הרב שונה לתלמידיו את ההלכה עד שהיא סדורה בפיהם, וכאן סדורה משמעותה שגורה וברורה. אך בפסוק זה, נצטוה משה להוסיף לסדר ולערוך לפניכם דבר דבור על אופניו, בטעמיו ונימוקיו, וזהו כוונת אונקלוס 'דתסדר קדמיהון' שעל הרב לסדר הדברים לפניכם כשלחן הערוך. (וע"ע בתו"ש חלק כ"ד, פרק י"א אות א', שהאריך בביאור דברי התרגום).

מדרכי רבותינו - מוהר"ר אהרן ב"ר שלום הכהן זלה"ה

רבינו נולד לאביו ממוחסי הכהונה, בסוף חודש תמוז בשנת התר"א (מטעם זה נהג רבינו כל ימיו לעלות לתורה ראשון של פרשת מסעי, אף כשלא היה תורו באותה השבת, כי חביבה היתה עליו פרשה זו שבה עלה לראשונה לקרוא בתורה). בצעירותו למד תורה בבית מדרשו של מוהר"ח קורח זלה"ה שקירבו בחיבה יתירה, והיה נחשב לגדול שבחבורה. ומשנת התרס"ה היה רבינו מארבעת הרבנים ששימשו כסמכות התורנית העליונה ליהודי צנעא, ומשנת התר"פ עמד בראש ישיבת בית אלשרעבי, עד שבערוב ימיו כשכחו עיניו מראות, העמיד תחתיו את בנו מוהר"ר אברהם זלה"ה. ככל חכמי תימן שלא נתפרנסו מכתרה של תורה, עסק במלאכה קלה ונקייה תפירת בגדי משי יקרים לאנשי בית המלכות. אך עשה מלאכתו זו עראי, ולא זו בלבד אלא היה נראה אצלו מחזה פלאי שהיו גדולי המלכות עומדים וממתינים עד שיסיים את סדריו ושיעוריו הקבועים, (מראה אהרן). שקיעותו של רבינו בתורה היתה מופלגת, ושמעתי מהאח"כ שסיפרה לו אשת מוהר"ח כסאר ע"ה, שהיתה רואה את רבינו צועד בחצות ליל לבית מדרשו ושרעפיו תפוסים בתורת ה', ולא מרגיש איך זקנו היורד על מידותיו טובל בקנקן הקהה שבדיו, נלב"ע בשם טוב זקן ושבע ימים בגיל צ"ג. זיע"א